

Bruksela, 19 listopada 2021 r.
(OR. en)

14108/21

DEVGEN 206
ACP 116
RELEX 992
SUSTDEV 159
COHAFA 84
ONU 135
CLIMA 395

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Data: 19 listopada 2021 r.

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 13440/21

Dotyczy: Woda w działaniach zewnętrznych UE
– Konkluzje Rady (19 listopada 2021 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie wody w działaniach zewnętrznych UE, przyjęte przez Radę na jej 3828. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 19 listopada 2021 r.

**Konkluzje Rady w sprawie
wody w działaniach zewnętrznych UE**

1. Rada podkreśla strategiczne znaczenie wody, zwłaszcza dla zrównoważonego rozwoju, ograniczania ubóstwa, bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, rozwoju społecznego, działań w dziedzinie klimatu, ochrony środowiska, zachowania różnorodności biologicznej i ekosystemów, działań humanitarnych oraz pokoju i stabilności. Wskazuje również, że woda ma zasadnicze znaczenie dla systemów środowiskowych, społecznych, kulturowych i gospodarczych na szczeblu globalnym, regionalnym i lokalnym, uznając jednocześnie rosnącą presję antropogeniczną na jakość i ilość zasobów wodnych na całym świecie, oraz to, że skutki zmiany klimatu uwidaczniają się głównie w zasobach wodnych.

2. Rada przywołuje swoje konkluzje z dnia 17 czerwca 2019 r., w których zatwierdziła Wytyczne UE w sprawie praw człowieka w zakresie bezpiecznej wody pitnej i usług sanitarnych. Podkreśla też wagę ochrony i propagowania tych praw zgodnie z zobowiązaniem do „niepozostawiania nikogo w tyle” zawartym w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz na znaczenie zwracania szczególnej uwagi na dzieci, osoby z niepełnosprawnościami i na równouprawnienie płci, przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji praw do bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych dla wszystkich kobiet i dziewcząt oraz równego, inkluzywnego, skutecznego i znaczącego uczestnictwa kobiet i dziewcząt w tym zakresie. Pandemia COVID-19 ponownie uwidoczniała, że współpraca międzysektorowa między sektorem wody, urządzeń sanitarnych i higieny (WASH) a sektorem zdrowia ma kluczowe znaczenie dla skutecznej gotowości na wypadek epidemii i reagowania na nie. Rada przywołuje również swoje konkluzje z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie zwiększenia zaangażowania Drużyny Europy na rzecz rozwoju społecznego i kładzie nacisk na znaczenie całościowego podejścia „Jedno zdrowie”.

3. Rada potwierdza, że przystępny cenowo dostęp do WASH jest podstawowym warunkiem wstępnym zdrowia publicznego i rozwoju społecznego, i przypomina, że UE podtrzymuje swoje zobowiązanie na rzecz propagowania, ochrony i urzeczywistniania wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania, programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz praw i zdrowia reprodukcyjnych i seksualnych. Mając to na uwadze, UE potwierdza swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i urzeczywistniania praw każdej osoby do sprawowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – pełnej kontroli oraz swobodnego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji w kwestiach dotyczących seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE podkreśla po raz kolejny potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo wszechstronnych informacji na temat zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, edukacji w tym zakresie, w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej, oraz dostępu do usług opieki zdrowotnej.
4. Rada przywołuje swoje konkluzje z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie dyplomacji wodnej i potwierdza zaangażowanie dyplomatyczne UE w dziedzinie wody, zwłaszcza transgranicznej współpracy wodnej, jako narzędzia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności, wzywając do ich dalszego wdrażania i zwiększania synergii między dyplomacją wodną, klimatyczną i energetyczną a różnorodnością biologiczną oraz bezpieczeństwem żywnościowym i żywieniowym. Rada z zadowoleniem przyjmuje działania państw członkowskich mające na celu wspieranie transgranicznej współpracy w zakresie wody w różnych kontekstach regionalnych poprzez działania w zakresie gospodarki wodnej i dyplomacji wodnej.
5. Rada podkreśla potrzebę zajęcia się kwestiami wodnymi jako integralnym elementem stabilizacji oraz zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, w tym poprzez budowanie zdolności, zwłaszcza w odniesieniu do mediacji. W tym celu Rada podkreśla potrzebę opracowania i wykorzystania wszystkich niezbędnych narzędzi mapowania ryzyka związanego z wodą, systemów wczesnego ostrzegania, wymaganej wiedzy fachowej oraz zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim w oparciu o podejścia uwzględniające konflikty i aspekt płci oraz oparte na prawach człowieka. Ponieważ współpraca w kwestiach związanych z wodą, zwłaszcza w kontekście transgranicznym, stanowi okazję do podjęcia działań na rzecz pokoju, ważne jest uwzględnienie zagrożeń i wskaźników związanych z wodą w analizie i programowaniu konfliktów w państwach niestabilnych i na obszarach dotkniętych konfliktem, a także przy opracowywaniu i rozmieszczaniu misji WPBiO na tych obszarach.

6. Rada jest zaniepokojona faktem, że zgodnie z najnowszym sprawozdaniem UN-Water realizacja celu zrównoważonego rozwoju nr 6 (Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi) pozostaje bardzo odległa i niedofinansowana. W związku z tym Rada wzywa do dalszego wzmocnienia wymiaru wodnego w działaniach zewnętrznych UE i w programach Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) zgodnie z globalnymi ramami przyspieszenia realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 6. Jako że jest istotna dla wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, woda ma też kluczowe znaczenie dla pomyślnego wdrożenia Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także dla innych międzynarodowych porozumień i zobowiązań, takich jak porozumienie klimatyczne z Paryża, Nowa agenda miejska, Konwencja o różnorodności biologicznej, konwencja ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia oraz ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych. Rada uznaje wysoką wartość narzędzi opracowanych w ramach Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych (konwencja wodna), w tym Protokołu EKG ONZ/WHO w sprawie wody i zdrowia, dla określenia krajowych ambicji w zakresie realizacji celów zrównoważonego rozwoju związanych z wodą oraz praktycznych wytycznych dotyczących oceny sytuacji w odniesieniu do sprawiedliwego dostępu do wody i urządzeń sanitarnych.
7. Rada zwraca uwagę na potrzebę wzmocnienia multilateralizmu i dialogu na temat wody, którego centralnym elementem jest ONZ, w tym poprzez wspieranie globalnych ram przyspieszenia realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 6 oraz powołania nowego specjalnego wysłannika ONZ ds. wody; podkreśla ponadto znaczenie skutecznej koordynacji i spójności prac ONZ w dziedzinie wody, zwłaszcza poprzez wzmocnienie UN-Water.

8. Rada z zadowoleniem przyjmuje konferencję ONZ w sprawie wody, która ma się odbyć w 2023 r., jako okazję do zmobilizowania wszystkich zainteresowanych stron i sektorów oraz dalszego pobudzania politycznego impetu w dziedzinie wody poprzez jedność i proaktywną postawę UE. Apeluje o konkretne wyniki konferencji z myślą o przyspieszeniu realizacji celów i zadań związanych z wodą oraz przywróceniu realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 6 na właściwe tory. Rada z zadowoleniem przyjmuje wyniki posiedzenia wysokiego szczebla PGA, które odbyło się w Nowym Jorku w 2021 r., i popiera kluczowe przesłania i zalecenia dialogów na temat wody z Bonn w 2021 r. oraz oczekuje na zbliżające się konferencje na temat wody, które przyczynią się do przygotowania konferencji w sprawie wody w 2023 r., przypominając o wkładzie państw członkowskich w ten proces przez organizację niektórych z tych konferencji. W skali globalnej istnieje pilna potrzeba większej inkluzywności, konkretnych działań i zobowiązań w ramach podejść międzysektorowych, aby zrealizować cele i zadania związane z wodą. Rada uważa, że UE i jej państwa członkowskie powinny opracować wspólne cele i stanowiska w świetle konferencji w sprawie wody w 2023 r.
9. Rada podkreśla, jak ważne jest, by UE i jej państwa członkowskie zwracały większą uwagę na kwestie wody w dialogach politycznych na szczeblu lokalnym, regionalnym i wielostronnym, w procesach międzyrządowych i na forach międzynarodowych, w tym dotyczących zmiany klimatu, różnorodności biologicznej, środowiska, systemów żywnościowych, energii, zdrowia, rozwoju społecznego i oceanów. W tym celu Rada podkreśla znaczenie regularnych dialogów ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym ze społeczeństwem obywatelskim, ze szczególnym naciskiem na włączenie marginalizowanych i słabszych grup społecznych oraz na podejścia kierowane lokalnie, a także na ochronę obrońców praw człowieka, w tym obrońców praw człowieka zajmujących się ochroną środowiska.
10. Rada wzywa wszystkich członków Drużyny Europy do zajęcia się lukami w sektorze wodnym, w tym w zakresie finansowania, zarządzania i zdolności, a także do wspólnego dzielenia się normami, wiedzą fachową, doświadczeniami i zasobami UE. W związku z tym Rada potwierdza potrzebę przyspieszenia badań naukowych i innowacji, wymiany danych i wiedzy, przy jednoczesnym wspieraniu przejścia na cyfrowe rozwiązania w zakresie wody, w tym przez angażowanie się w budowanie zdolności.

11. Rada, przypominając o potrzebie zlikwidowania luki w finansowaniu sektora wodnego, z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz uruchomienia innowacyjnych i inkluzywnych środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych, a także ze źródeł międzynarodowych i krajowych. Rada podkreśla, jak ważne jest zadbanie o to, by kwestie związane z wodą i urządzeniami sanitarnymi były uwzględniane w dyskusjach na temat finansowania rozwoju i realizacji planu działania z Addis Abeby. Rada popiera rozwój zrównoważonego finansowania przez UE i podkreśla potrzebę zrównoważonych inwestycji w gospodarkę wodną, dostęp do wody oraz infrastrukturę sanitarną i higienę, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, w tym w ramach systemów opieki zdrowotnej i edukacji, a także w kontekście humanitarnym, poprawę jakości wody i wzmocnienie odporności na zmianę klimatu, wzmocnienie transgranicznej współpracy w zakresie wody oraz poszanowanie równości płci, praw człowieka i norm zrównoważonego rozwoju. Rada uznaje wpływ nieadekwatnych usług sanitarnych i oczyszczania ścieków na jakość wody, różnorodność biologiczną, zdrowie ludzkie i ludzką godność. Wzywa do propagowania efektywnego i zrównoważonego zużycia wody na zasadzie priorytetu we wszystkich sektorach, gdy tylko jest to możliwe.
12. Rada kładzie nacisk na znaczenie gospodarki wodnej oraz rolę zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi (IWRM) jako głównego procesu, który propaguje skoordynowany rozwój i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, gruntami i powiązаныmi zasobami, tak aby zmaksymalizować dobrobyt gospodarczy i społeczny w sposób sprawiedliwy, bez narażania na szwank zrównoważonego charakteru kluczowych ekosystemów. Rada ponownie podkreśla znaczenie powiązań między wodą, żywnością, energią i ekosystemem w rozwiązywaniu kwestii synergii i kompromisów dotyczących wody w ramach działań zewnętrznych UE.
13. Rada podkreśla znaczenie IWRM we wzmacnianiu odporności społeczeństw we wszystkich kontekstach społeczno-gospodarczych i ekosystemach, w radzeniu sobie z zagrożeniami naturalnymi oraz w zmniejszaniu wszystkich rodzajów ryzyka spowodowanych katastrofami związanymi z wodą i zdarzeniami ekstremalnymi, także zjawiskami rozwijającymi się stopniowo, takimi jak podnoszenie się poziomu mórz. Ponadto systemy i infrastruktura IWRM, w tym systemy i infrastruktura związane z WASH, powinny być odporniejsze i neutralne dla klimatu. Rada podkreśla, że działania w dziedzinie wody muszą być lepiej zintegrowane z działaniami zewnętrznymi UE i finansowaniem w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, a także z ramami z Sendai dotyczącymi ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych i gotowości na wypadek takich klęsk. Rada wzywa do lepszego włączenia i dostosowania działań dotyczących wody, w tym WASH, do krajowych strategii i planów w dziedzinie klimatu w ramach UNFCCC oraz do położenia większego nacisku na transgraniczną i regionalną współpracę w kwestiach dotyczących wody i klimatu.

14. Rada podkreśla zasadniczą rolę zachowania i odbudowy ekosystemów wodnych, w szczególności terenów podmokłych, wspierania rozwoju społecznego, ochrony różnorodności biologicznej, zmniejszenia zanieczyszczenia wody oraz intensyfikacji działań w dziedzinie klimatu zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem i porozumieniem klimatycznym z Paryża. Podkreśla też znaczenie rozwiązań opartych na przyrodzie, IWRM, podejść od źródła do morza i podejść międzysektorowych, zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną, zasad gospodarki o obiegu zamkniętym oraz bardziej ekologicznych strategii w budownictwie. Rada uznaje również, że Rada Praw Człowieka ONZ w dniu 23 marca 2021 r., przyjmując rezolucję w sprawie praw człowieka i środowiska, przyjęła do wiadomości zalecenia, zgodnie z którymi wszystkie państwa powinny wdrożyć podejście oparte na prawach człowieka w zarządzaniu zasobami wodnymi oraz fakt, że zachowanie równowagi między zaspokajaniem ludzkich potrzeb w zakresie wody, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania praw człowieka, a zdrowiem ekosystemów wodnych jest jednym z kluczowych wyzwań XXI wieku.
15. Rada podkreśla, że integracyjne i transformacyjne podejścia, które eliminują pierwotne przyczyny nierówności płci, uwzględniające także niepełnosprawność, mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia, by wszyscy czerpali korzyści z przystępnych cenowo usług WASH i by je wzmacniali. Rada apeluje również o poprawę analizy i zrozumienia zróżnicowanych pod względem płci skutków interwencji w dziedzinie wody, tak aby wspierać polityki i działania uwzględniające aspekt płci.
16. Jeżeli chodzi o powiązanie między pomocą humanitarną, rozwojem i pokojem, Rada potwierdza potrzebę większej komplementarności działań humanitarnych, rozwojowych i pokojowych w celu wspierania bezpieczeństwa i ochrony zasobów wodnych, personelu sektora wodnego, w szczególności pracowników infrastruktury sanitarnej, oraz infrastruktury wodnej poprzez dążenie do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego, prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowych praw pracowniczych. Rada wzywa do zwiększenia ochrony pracowników organizacji humanitarnych udzielających pomocy ratującej życie i ochrony infrastruktury krytycznej przed wszelkimi rodzajami zdarzeń niepożądanych, niezależnie od tego, czy są one naturalne, przypadkowe czy celowe. Wzywa również do wzmocnienia powiązanych procesów i analiz z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu poprawy dowodów, polityki i realizacji interwencji, a tym samym umożliwienia podmiotom zajmującym się pomocą humanitarną, rozwojem i pokojem lepszej współpracy w ramach powiązania w celu zaspokojenia pilnych potrzeb i podjęcia wcześniejszych interwencji, aby zająć się pierwotnymi przyczynami humanitarnych kryzysów wodno-kanalizacyjnych i im zapobiegać.

17. Rada ponownie podkreśla znaczenie działań na rzecz integracji regionalnej, wzywa do propagowania transgranicznej i regionalnej współpracy w zakresie wody, w tym w odniesieniu do warstw wodonośnych, jako kluczowej siły napędowej zrównoważonego rozwoju, transformacji ekologicznej i pokoju, a także apeluje o ponowny skoordynowany impuls na rzecz przystąpienia do oenietowskich konwencji wodnych, umów transgranicznych i ram instytucjonalnych, ze względu na ich wagę.
